

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 41

Penktadienis, Spalis (October) 23, 1964, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIII

Užtikrino Pasaulį, kad Nauja Tarybų Sąjungos Vadovybė Tęs Seną Politiką

MASKVA. — Čia gana netikėtai įvyko vadovybės pakeitimas. Premjeras N. Chruščiovas buvo atleistas iš Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos sekretoriaus ir Tarybų Sąjungos premjero pareigų. Naujų partijos sekretorių buvo išrinktas Leonidas Iljičius Brežnevas. Nauju premjeru — Aleksejus Nikolajevičius Kosyginas. Taipgi buvo atleistas iš Izvestijos redaktoriaus vietos Chruščiovo žentas Adžubejus.

Kaip atrodo iš Pravdos editorialo, tai N. Chruščiovas atleistas ne vien dėl senatvės ir nesveikatos, bet ir dėl to, kad Centro Komitetas rado jame nekurių nepageidaujamų reiškinijų. Tarp kito ko, minima ~~langvartystė~~ akymavimas, pasigyrimas ir svaitymas frazėmis. Nors ten neminimas jo vardas, bet spėjama, kad tai komja.

Tuo tarpu Tarybų Sąjungos ambasadoriai visose pasaulio šalyse informavo vyriausybes, kad nauja vadovybė neketina keisti užsienio politikos. Taikūs sugyvenimas, kova už visiška uždraudimą nuklinių bandymų, už taiką pasilieka Tarybų Sąjungos vyriausybės vyriausio siektai.

Permainą vadovybėj padarė Tarybų Sąjungos Komunistų

Partijos Pildantysis Komitetas, kuris turėjo savo susirinkimą ir svarstė pasaulio situaciją ir Tarybų Sąjungos uždavinius.

Pastebėtina, kad dabar partijos sekretorius bus vienas, o premjeras — kitas. Chruščiovas laikė abu postus. Atrodė, kad einama prie perskėlimo pareigų, kadangi Brežnevas buvo atsauktas iš prezidento pareigų užėmimui partijoj vietos dar prieš tai.

Tarybų Sąjungoje partijos sekretorius tur būt svarbesnę vietą užima, negu premjeras, kadangi jis vadovauja daugmilijoninei partijai, atsakomai už šalies reikalus.

Visas pasaulis laukia naujos vyriausybės pasirodymo pasaulinėje arenoje.

Kinija Eksplodavo Atominę Bombą

PEKING. — Tuo metu, kai Tarybų Sąjungoj buvo paskelbtas pakeitimas partijos ir vyriausybės lyderių, Kinija paskelbė, kad ji eksplodavo pirmą atominę bombą. Ši žinia, tur būt, dar labiau sujaudino visą pasaulį, negu Tarybų Sąjungos vadovybės pakeitimas.

Paskelbę šią žinią, kiniečiai atsikreipė į visą pasaulį, kad būtų suaukta visų valstybių konferencija aptarimui uždraudimo nuklinių ginklų. Kol to nebus padaryta, matyti kiniečiai ketina ir toliau daryti bandymus.

Daugelio šalių atstovai, atsilepdami į šį pranešimą, pasisakė už tai, kad Kinija būtų priimta į Jungtines Tautas. Esą tiesiog absurdas laikyti izoliuotą tokią skaitlingą tautą.

KOMUNISTAI LAIMETŲ RINKIMUS VIETNAME

SAIGON. — Artimi Pietų Vietnamo nacionalės tarybos šaltiniai praneša, kad taryba ketina priešintis siūlomiesiems generaliniams rinkimams. Girdi, jeigu dabar Pietų Vietname būtų paskelbti generaliniai rinkimai, tai juos laimėtų komunistai.

Taryba parlamento deputatus ketina pasirinkti tokius, kurie tarybai priimtini.

TSHOMBĖ VEJA LAUK SAVO NEDRAUGUS

LEOPOLDVILLE. — Kongo premjeras Moise Tshombė kaltina, būk Egipto, Alžirijos ir Mali suokalbiavo nužudyti Kongo lyderius. Jis sako Egipto ir Alžirijos piliečiai turi apleisti Kongą kaip galint greičiau.

Sueparatistai Padegė L. Belcero Automašina

THREE RIVERS, Que. — Front de Libération Quebecois nariai padegė Kvebeko konservatų lyderio Leono Belcero automašina. Ugnis sunaikino ją visai.

Automašina stovėjo prie Belcero namo.

DVI SESERYS NUŽUDĖ 80 VERGIŲ MERGAICIŲ

San Francisco del Rincon. — Teismas rado kaltomis dvi seseris nužudžius 80 mergaičių. Jos užlaikė baltosios vergijos ratelį centralinėj Meksikoj.

Jos nuteistos po 40 metų kalėjimo. Devyniolika kitų, kaip ratelio narių, bausmė mažesnė — nuo 1 metų iki 35.

Japonijos Socialistams Nepatinka A-Eksplodzija

TOKIJO. — Kinijoje lankosi Japonijos socialistų lyderis su keliais kitais socialistais. Banke, kuris buvo suruoštas priėmimui svečių Pekine, Japonijos socialistų lyderis Tomomi Narita viešai pareiškė Japonijos socialistų opoziciją nukliniams bandymams.

Kiniečiai jam atsakė, kad jie vykdo 600 milijonų kiniečių valią. Jie liepė japonams kovoti prieš JAV imperializmą savo keliu, o kiniečiai kovosią savo.

Paponai geriausiai žino nuklinio ginklo reikšmę. Jie nukentėjo ne tik nuo amerikiečių atakų, bet ir nuo bandymų. Bandymai Kinijoje gali atnešti naują atominės radiacijos pavojų.

SAIGON. — Prasidėjo teismas 20 asmenų, militaristų ir civilinių, kurie norėję nuversti diktatorių Kaną.

Turės Mažą Daugumą, bet Mano Vykdyt Savo Planus

LONDON. — Britanijos Darbo Partija su Haroldu Wilsonu laimėjo parlamento rinkimuose išrinkdama daugumą. Bet jos dauguma labai mažutė — tik 4 atstovų. Darbo partija išrinko 317 atstovų, konservatai 304, o liberalai 9 atstovus. Manoma, kad liberalai stovės su konservatais.

Nežiūrint to, kad dauguma susideda tik iš 4 atstovų, Wilsonas daug nenusimena. Sako, kad jis ketina vykdyti savo programą, kurion įeina plieno industrijos nacionalizacija, importo sumažinimas, o eksporto

Nemato Nieko Gera Premjerų Susitarime

OTTAWA. — Naujoji Demokratinė Partija davė notą, kad ji pasirengus kovoti prieš premjerų susitarimą konstitucijos pakeitimo klausimu.

Andrew Brewin nurodė, kad sąlygos, kuriomis premjerai susitarė, užkirs kelią reikalingiems konstitucijos pakeitimams. Būsią reikalinga būtina gauti visų provincijų sutikimą, o tas būsią labai sunku padaryti.

Naujieji demokratai vesią kovą, kad parlamentas nepatvirtintų šio susitarimo. Atrodo, kad konservatai linkę palaukti naujuosius demokratų iki tam tikro laipsnio.

Neaišku tikslai, ko galima atsiekti pastojus kelią. Vistiek nebus galima nieko pakeisti be visų susitarimo.

POPIEŽIUS PAUL LANKYSIS INDIJOJ

ROMA. — Popiežius Paul lankysis Indijoj gruodžio mėnesį ryšium su eucharistiniu kongresu.

Tuo tarpu jis paskelbė 22 afrikiečius martirais — šventaisiais.

Priešingi Meno Centrai

TORONTO. — Daugelis kandidatų į Toronto miesto valdybą kritikuoja dabartinės administracijos sumanymą statyti \$5,600,000 meno centrą.

Kontrolierius Lampport teigia, kad esantieji teatrai nėra pilnai išnaudojami.

padidinimas, nuomų kontrolė ir t. t.

Plieno industrija buvo nacionalizavę anksčiau, kai darbiečiai buvo paėmę valdžią, bet konservatai panaikino nacionalizaciją, kai jie atgavo valdžią. Darbiečiai pasizadėjo vėl nacionalizuoti.

Prie konservatų Britanijos importas viršijo keliais šimtais milijonų dolerių. Reikia imtis rimtų priemonių, kad pakėlus eksportą ar sumažinus importą.

Darbiečiai buvo žadėję paimti valstybės žinion žemę miestuose dėl namų statybos. Kol kas, kaip nekurię stebėtojai mano, darbiečiai nesiimsią šio žygio. Bet jie ketiną įvesti nuomų kontrolę ir kitus patvarkymus, kad palengvinus miestų darbo žmonėms.

Darbiečiai yra pasizadėję kovoti prieš amerikiečių planą įduoti atominius ginklus NATO jėgoms. Kaip jie tą vykdys, ateitis parodys. Bet premjeras H. Wilsonas pareiškė: "Mes ketiname išpildyti savo pasizadėjimus".

Premjeras H. Wilson yra tur būt jauniausias iš Britanijos premjerų. Jis tik 48 metų amžiaus. Bendrai, jo valdžia susideda iš gana jaunų žmonių, lyginant su buvusia konservatų.

Kai kas spėja, kad su tokia maža dauguma darbiečiai negalės daug nuveikti. Kiti mano, kad už kokių metų gali būti nauji rinkimai.

Atsisako Patarnauti JAV Ultroms

OTTAWA. — Kanados pašto departamentas atsisako patarnauti dviems amerikiečių rasistinėms organizacijoms. Atsisako išnešioti jų laiškus ir šiaip jau spausdintą medžiagą propagandos tikslams.

Tomis organizacijomis yra Nacionalė valstijų teisių partija, Birmingham, Alt., ir Nacionalė baltųjų amerikiečių partija, Atlanta, Ga.

Abi šios partijos yra rasistinės, vadovaujamos reaktininkų.

Iš to matosi, kad Kanadoje po truputį pradama atkreipti atydą į žalingą rasistinės propagandos vystymą.

Susirūpine Tokin Chruščiovo Atleidimu

MILANAS. — Luigi Longo, Italijos komunistų partijos sekretorius, pareiškė, kad Italijos komunistai sukrėsti todėl, kaip N. Chruščiovas buvo atleistas.

Kalbėdamas 100,000 italu, jis pasakė:

"Toks Chruščiovo atleidimas rodo, kad procesas linkui atsteigimo leninistinių laisvų debatų metodų komunistiniame judėjime yra dar labai lėtas ir netikras". Jis sakė, kad keturi Chruščiovo principai — taikūs sugyvenimas, komunistų vienybė, kiekvienos partijos autonomija ir pasmerkimas dogmatizmo — negali būti pakeisti.

Panašiai sukrėsti ir Rytų Vokietijos komunistai.

Daugelio šalių komunistų lyderiai nori tikrų priežasčių, kodėl Chruščiovas buvo atleistas.

Ar Susilauksime Svečių iš Kosmoso

Seniau niekas neabejojo, kad mūsų neaprepiamoje visatoje Žemė yra vienintelė planeta, kurioje gyvena protaujančios būtybės. Viskas, kuo žmogus žemėje gėrėjosi, buvo priskiriama dievui. Šiandien mes žinome: mūsų žemei vos 5-7 milijardai metų. Žmogui reikėjo tiek laiko, kad jis išsiveržtų iš vystyklų ir žengtų pirmuosius žingsnius iš savo lopšio. Tai ryžtingi kosmonautų skridimai.

Šiais laikais jau niekas neabejoja, kad, neilgai trukus, mes matysime televizijos laidas iš Mėnulio, stebėsime, kaip žmonės įsikuria poringame, kosminėmis dulkėmis nuklotame amžino Žemės palydovo paviršiuje, įaudinsimės kartu su Marsą ir Venerą bekeliaujančiais kosmonautais.

Kyla klausimas: ar žmogaus gyvenimas apsiribos Saulės sistema? Ar žmonija visiems laikams pasmerkta gyventi tolimoje Galaktikos "provincijoje"? Sunku pasakyti, ką mes pasieksime po išmto, penkių šimtų, tūkstančių metų. Tačiau jau šiandien kalbama apie tinkamos gyventi atmosferos sudarymą Veneroje. Kalbama apie dirbtinės atmosferos sudarymą Marse. Žmogus pradeda kurti astrolaivius — fotonines raketas, kuriomis, įkinkęs šviesą, tikisi pasiekti didžiausią greitį — šviesos greitį. Mokslininkų nuomone, šiais lavais galėsime pasiekti bet kurią visatos vietovę.

Mūsų laiko skalė, palyginus su astronominiiais ir geologiniais laiko intervalais, labai trumpa. Mes norime žinoti, ką pasiekė kitų planetų išsivysčiusios mąstančios būtybės. Tai žinodami, lengviau galėtume įvertinti savo pasiekimus, sukurti realesnius planus ateičiai.

Galaktika yra disko pavidalo, kurio skersmuo turi 100,000 šviesmečių. Mūsų saulė yra už 30,000 šviesmečių nuo disko spiralinio "rankogalio" centro, Galaktikos pakrastyje. Gyvendami mažoje eilinės žvaigždės — Saulės — sistemos planetoje, mažai tegalime viltis, kad tokius "provincialus", įsikurusius toli nuo Galaktikos centro, kas nors galėtų greitai applanuoti. Galaktikos centrinėje dalyje yra apie 100 milijardų žvaigždžių, žymiai senesnių už

nūsų Saulę, esančių viena arčiau kitos. Savo brolių kosmoso tu planetų gyventojai greičiausiai ieško "artimesniuose ir didesniuose miestuose", o ne tokiame "nuošaliame kaime", kaip mūsų Žemė.

Protaujančios būtybės visatoje gyvena. Šiandien tuo neabejoja daugelis autoritetinių mokslininkų. Tai pripažįsta daugelis socialistinio ir kapitalistinio pasaulio ateistų ir net dvasininkų. Žinomas švedų mokslininkas Hanes Alfvénas sako: "... pavyzdžiui, jeigu mes turime reikalą su šviesuliu, kuris turi tokią masę ir temperatūrą, kaip Saulė, tai galime sakyti, jog trečioji šios žvaigždės sistemos planeta sukasi nuo jos tokiu pat spinduliu, apsisuka apie ją per tiek pat laiko, turi tokius pat matmenis ir struktūrą, kaip ir mūsų Žemė".

Galaktikoje yra apie 150-200 milijardų žvaigždžių, todėl mokslininkų nuomone, turėtų būti milijonai, o gal ir visos milijardas planetų su daugiau ar mažiau panašiomis žemiškoms gyvybės formomis. Ateiviais iš Kosmoso domėjosi žymus mokslininkas K. Ciolkovskis, rašytojai - fantastai J. Jefremovas, A. Kazancevas, G. Dž. Velsas, astronomas profesorius I. Polakas, J. Šklovskis ir kiti.

Jau keletą metų galingais radioteleskopais klausomas kosmosas. Užrašyti triukšmai analizuojami skaičiavimo mašinomis. Ieškoma mąstančių būtybių siunčiamų garsų.

Nemažai padaryta, kuriant kosminę kalbą, negrinėjant hipotezes apie svečių iš kitų planetų apsilankymą Žemėje.

Štai keletas įtikimesnių hipotezių.

Žinomas rašytojas - fantastas A. Kazancevas įrodinėja, kad garsaus Tunguskos meteorito (ar kometos) sprogimas buvo ne kas kita, kaip tragiškas kosminio laivo žuvimas, leidžiantis į Žemę, sprogus branduoliniam kurui.

Mokslininkų susidomėjimą sukelia ir Antilivano kalne, prie Mirties jūros baseino, pastatytą veranda. Ji sumontuota iš monolitinių akmenų, kurių kiekvienas sveria daugiau kaip 1,000 tonų. Kokiomis priemonėmis žiloje senovėje žmonės

galėjo pakelti tokius akmenis ir pastatyti septynių metrų aukščio pastatą? Kam toks pastatas reikalingas? Gal būt, tai kosminių laivų starto aikštelė, kurią pastatė mūsų svečiai?

Apie galimą kosmonautų lankymąsi Žemėje kalba ir kiti statiniai. Anduose, prie Totikako ežero, kuris yra keturis kilometrus aukščiau jūros lygio, prieš dešimt ar šimtus tūkstančių metų buvo jūros krantas. Ten rasta jūros sraigčių kiautelių ir seno uosto griuvėsiai. Greta jo, prie Kalasavos šventyklos griuvėsių, daugiau kaip dešimt tūkstančių metų stūkso vadinamieji Saulės vartai, išmarginti ierogliais. Juos iššifravus, paaiškėjo, jog tai nepaprastai tikslus astronominis kalendorius. Šiame keistame kalendoriuje metai turi 280 dienų (Veneros apie Saulę apsisukimo laikas). Metai dalijami į 12 mėnesių. Dešimt iš jų turi po 24 dienas ir du — po 25 dienas. Tai sutampa su Veneros apsisukimo aplink ašį laikotarpiu.

Senovės kultūros žinovas prof. N. Žyrovas atkreipia dėmesį į garsaus prancūzų mokslininko A. Alimano Afrikoje, Broken Chilos gilumoje, rastą kiaušą. Tai pusbeždžionės, gyvenusios prieš 50,000 metų, kiaušas. Ši pusbeždžionė buvo nušauta kulka, Smilkinio kaule yra tik kulka būdinga apvali skylutė. Priešingos smilkinio kaulo dalies nėra. Ji, kaip paprastai, sulaužyta išeinančios kulkos. Tą patį galima pasakyti apie bizono kiaušą, esantį TSRS Mokslų akademijos Paleontologijos muziejuje. Kiaušo, kurio amžius siekia šimtus tūkstančių metų, kakto kaule — kulka būdinga skylutė. Kas tuo laiku galėjo šaudyti?

Bet kokia fantazija remiasi gyvenimo patirtimi. Gal būt, religijos atsiradimas remiasi kosmonautų pasirodymu iš kitų pasaulių? Inkų atmintyje iki šiol išliko "dangaus sūnūs". Gal tai svečiai iš kosmoso? Mokslininkas Agrestas aiškina, kad biblijoje aprašomi visokie "pakilimai į dangų", pavyzdžiui, Jelocho "pakilimas", yra ne kas kita, kaip paėmimas į kosminį laivą Žemės gyventojų. Sodomas ir Gomoros miestų žuvimas, sako jis, primena branduolinį sprogimą.

Visas šias hipotezes mokslininkai kruopščiai tiria, apibendrina. Progresuojant genetikai, astrofizikai, astrobiologijai, žmonijai atsiveria dar didesnės kosminės bedugnės toliai, hipotezės darosi gilesnės, labiau pagrįstos.

J. ZUJUS, inžinierius

Aparatas atgaivinti kvėpavimą

Dirbtinio kvėpavimo aparatas susideda iš dumplių ir kaukės, kurių yra vožtuvas, neleidžiantis iškvepiamam orui pakliūti atgal į dumplę. Dumplių tūris daugiau negu du kartus prašoka žmogaus iškvepiamo oro tūrį ramioje būsenoje

Vilniaus profesinių sąjungų kultūros rūmų šokių salėje.

je. Normalus dumplių suspaudimo dažnumas — 16 kartų per minutę. Dumplių viršuje įtaisytas apsauginis vožtuvas su švilpuku, kuris duoda signalą, jeigu oras nepasiekia plaučių arba jeigu dumplės per daug stipriai susispaudžia.

Aparatas sveria 900 g. Jis lengvai išardomas, ir todėl jį lengva po naudojimo sterilizuoti.

ti. Aparatas naudojamas žmogui, nustojusiems kvėpuoti dėl gaisro, apsinuodijimo dujomis, pritrūkusių aukštos įtampos srovės ir kitais atvejais.

OSLO. — Kovotojas už negro rasės reikalus dr. kunigas Martin Luther King gavo Nobelio taikos premiją ir dovaną.

Nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. vedamas

Liaudies Balso Vajus

GAVIMUI BENT 75 NAUJŲ SKAITYTOJŲ

ATNAUJINIMUI VISŲ ESAMŲ PRENUMERATŲ

SUKĖLIMUI \$3,500 AUKŲ SAVAITRAŠČIO PARAMAI

Vajui uždaviniai dideli. Jūs nusako dabartinę Liaudies Balso padėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlaikymo.

Kad vajas eitų planingai, tai K.L.L.D. Rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 20 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$800 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 30 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$1,700 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 5 naujas prenumeratas, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$350 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 5 naujas prenumeratas, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$175 aukų.

Likusią dalį užsimotos bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Škotijoje, Anglijoje ir kitur.

Pavyzdgingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono vardas bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri nuo praėjo vajas randasi pavyzdgingiausiai pasirodžiusio vajuje pirmo rajono globoje.

Vajininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, sekančiai: už naują metinę prenumeratą 10 punktų, už atnaujintą 4 punktai ir už kiekvieną dolerį surinktų aukų po 2 punktus.

Pirmiesiems penkiems vajininkams ar jų grupėms skiriamos dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — \$15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Gautus vajaus darbo rezultatus prašome tuoju prisųsti. Ir spalio mėnesį gauti vajaus veiklos rezultatai bus kredituojami vajaus sąskaiton, o vajininkams už tą bus skiriamų punktai.

Primename, kad kaip naujos, taip ir atnaujintos prenumeratos kaina Kanadoje, Škotijoje ir Anglijoje po \$4.00 metams. Jungtinėse Valstijose, Tarybų Lietuvoje ir visur kitur \$4.50 metams. Pusmetinė prenumerata — pusė metinės kainos.

Visus Liaudies Balso vajininkus, rėmėjus, pažangias organizacijas ir visus skaitytojus labai prašome kuo ryžtingiau pasidaruoti ir kiek galint gausiau paremti savaitraštį, minint jo gyvavimo 32 metų sukaktį.

Liaudies Balso Administracija
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Kauno mokytojų namų meno saviveiklos ratelių tarpe labai gražiai pasirodo vaikų klasikinio šokio kolektyvas. Šiomet jaunosties Kauno balerinos pasirodė ir respublikos sostinėje Vilniuje

Provincij kurorai sus cijos repa premjeram sitarimą.

Jeigu bu ta ir priimt tymas, tai konstitucije ma Kanado Britanijos mo.

Sis susi dar vieną na.

Konserva fenbaker pu Pearsona j už padidėju nadoje. Kar Kvebeke es mas.

Bet neda patikės jar vatvyškiu gausia ats jimą nesan nenori mat lygų ir p moms paka

Toronte j kampanija. jo vilioni žr dais. Neku etniškoms

Apsilar geriaisi Dėl pla

"Liaud išleidžiamų

Dienra Tris ka Du kar Savaiti DVISA Mėnesi LAS IR G) Laikra Priima kame persh nadiškais p Taipgi virš vardin Metini — \$4.00; "I — \$2.00; "Tar \$3.00; "Tar Prenur mėnesį šiai: Užsaky Liaudies B

Iš Kanados Gyvenimo

Provincijų ir federalis prokurorai susitarė dėl konstitucijos repatriavimo. Belieka premjerams patvirtinti tą susitarimą.

Jeigu bus galutiniai susitarimai ir priimtas atitinkamas įstatymas, tai ateityje Kanados konstitucija galės būti taisoma Kanadoje, nebereiks ieškoti Britanijos parlamento sutikimo.

Šis susitarimas panaikins dar vieną kolonializmo liekaną.

Konservatų lyderis J. Diefenbaker puolė premjerą L. B. Pearsoną ir jo administraciją už padidėjimą nesantaikos Kanadoje. Karalienės ignoravimas Kvebeke esąs geriausias įrodymas.

Bet nedaug bus tokių, kurie patikės jam. Dešinieji, konservatyviausi kanadiečiai, daugiausia atsakomingi už padidėjimą nesantaikos, kadangi jie nenori matyti pasikeitusių sąlygų ir prieštarauja reikiams pakaitoms.

Toronte prasidėjo rinkiminė kampanija. Politikieriai pradėjo vilioti žmones visokiais būdais. Nekurie labai meilinais etniškoms grupėms. Pavyzdžiui, kontrolierius Lampor-

tas, kuris nori tapti miesto majoru.

Kreipdamasis į kiniečius, jis žada nejudinti jų distrikto — China Town. Jis užmiršo ar mano, kad kiti nieko nenusimano, jog ne vienas majoras daro tarimus. Kaip dabar atrodo, tai jis didžiulio atsitikimo būna mažumoje.

Suomis architektas, Viljo Rewell, pagal kurio planą statomas naujas Toronto City Hallas, lankėsi Toronte ir apžiūrėjo, kaip įvykdomas jo planas. Esąs patenkintas darbu.

Statyba bus užbaigta veikiausiai kitais metais. Tada jis vėl atvyks dalyvauti atidaryme.

Iš užsienio reikalų ministro Paul Martin kalbų atrodo, kad Kanados vyriausybė orientuojasi link vieno Kinijų. Tai yra, pripažinti Kiniją, bet tuomet pat sykiu nenumesti ir Formosos.

Klausimas, žinoma, ar Kanados vyriausybė pripažins Kiniją greitai laiku, ar kada nors ateityje.

Parlamento narys iš Kvebeko provincijos, Heward Fraffet, kalbėdamas Windsor viešbutyje Montreale pasakė, kad

Kvebeko provincijoje 13 procentų miestų šeimynų veda kovą, kad kaip nors pragyvenus iš \$2,000 į metus.

Tuo tarpu 83 procentai Kvebeko provincijos fermerių turi išsiversti su \$2,000 per metus.

Daugelis negauna nei \$2,000. Kanadietis

Rudens Voratinkliai

Prof. T. Ivanauskas

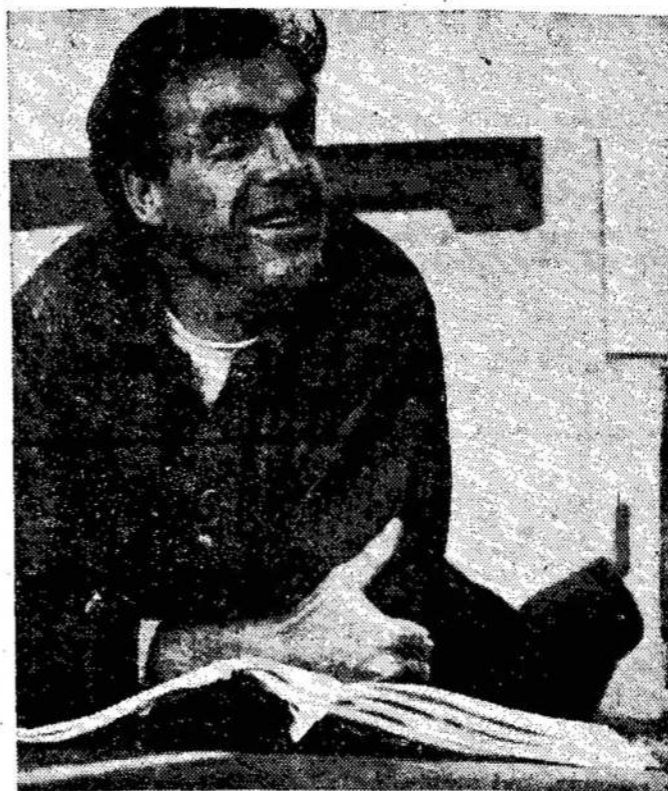
Kas nepatyrė gražią rudens dieną savotiškos romantikos, kai kruvinomis uogomis žėri putiniai ir šermukšniai, kai rasos lašeliai žiba vos prasikalę iš žemės želmenys, kai sidabruotais voratinklų šydais pasipuošę kadagiai, o saulėtame ore plaukia ir plaukia jų balti siūlai... Iš kur tie voratinkliai, kodėl jų taip daug?

Dauguma vorų užauga tik antraisiais gyvenimo metais rudenį ir tuomet prasideda svarbiausioji jų veikla. Yra daug vorų rūšių, ir kiekvienas jų mezga savo sistemos tinklą. Mūsų akys ypač krinta voro kryžiuočio (Aranea diadema) tinklas — didelis, stiprus, vertikalai pastatytas, ištisa koncentrinė daugiakampių sistema. Jie ypač gražiai atrodo ūkanotais rytais, kai kiekvienas jų siūlelis papuoštas smulkučiais rasos lašeliais. Tai dėkinas objektas fotografams.

Iš kitų voratinklų paminėsiu tankiai ir švelniai išaustą, įstrižai ir paprastai labai žemai pastatytą. Jis tarsi piltuvas, nes viduryje yra didelė skylė, vedanti į platų vamzdį. Rasotais rytais jie irgi gražiai atrodo. Jų savininkas — tai "rudens voras", moksliskai Meta reticulata vadinamas.

Ir vis dėlto daugiausia domina daugybė ore plaukiančių voratinklų — "bobų vasara" — taip daugely kalbų vadinamas šis reiškiny. Jauni, dar nesuaugę vorai, daugiausia Thomisidae šeimos, "krabvorai" (vadinami taip dėl savo judesio, panašio į krabo judesio) šiltomis rudens dienomis iš tam tikros liaukos išskiria lipnų skystimą, kuris driekiasi, greit sustingsta, virsdamas ilgu, laibu plaušu. Šio plaušo galas pritvirtinamas prie kokio paaukštinimo, akmens ar žemės grumsto. Voras, toliau darbuodamasis, pagamina kilpą. Kai ilgio pakanka, voras perkanda ją pritvirtinimo vietoje, ir kilpa ima plevėsuoti ore. Kylanti šilto oro srovė pakelia ją aukštyje kartu su mažyčiu prie jos prikibusiu voru. Dabar prasideda jo kelionė pavėjui, kol pagaliau voratinklis įsipainioja kokioje nors šakoje, stogo kraige, nendrėje ar kitur. Šitaip tie gyvūneliai plinta.

Įdomu, kad voras tą pačią priemonę panaudoja kelionei vandens paviršiumi. Saulėtą rudens dieną, esant silpnam vėjeliui, kai ežero paviršius lygus kaip stiklas, dažnai galima pastebėti vandens paviršiu-

Don Franks, kuris vadovauja CBC-TV programai visuomeniniais reikalais. Jis yra ir dainininkas, ir aktorius ir kitų gabumų žmogus.

mi nepaprastai greitai slystantį vorą. Gerai išžiūrėjus, galima pastebėti, kad prie voro prikibęs ilgas švelnus siūlelis, tarsi burė, kurią pučia vėjas. Buriuojantis voras labai greitai skrieja. Jis nesumirksta, nes čiūozia paviršutine vandens plėvele, kaip čiūožikas ledu. Bet, žinoma, aklas likimas nuša vienus į tinkamą gyvenimui vietą, kur daug maisto — musių, uodų. Kiti atsideria netikusioje vietoje ir greit žūva.

Daugybė oru plaukiančių voratinklų padeda vorui užimti

vis naujas gyvenimo vietas. Įdomu pažymėti, kad daugiausia voratinklius verpia patelės, kurių vaidmuo gamtoje žymesnis. Patinai esti mažesni už pateles, jie laikosi šiek tiek nuošaliai nuo jų, bijodami kad patelės jų nesuėstų, o tai beveik visuomet įvyksta po apvaisinimo akto. Minėtasis "rudens voras" patinas kitaip elgiasi: jis tūno tame pačiame voratinklyje su patele, bet nuošaly, užimdamas kuklų kampelį. Pastebėjęs, kad į tinklą įsivėlė (Pabaiga ant 8 pusl.)

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinėn Europon kelionių ekspertų.

Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATūra IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokestį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiusti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Svyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip spalio mėnesį šiais metais, kad gavus nuo sausio 1 d. 1965 m.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10303 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

GALŲ GALE SUSITARĖ

Federalės ir provincialių vyriausybų galvos susitarė dėl konstitucijos. Dabar lieka visiems parlamentams užgirti, federaliam parlamentui priimti apeliaciją į Britanijos parlamentą, kad jis išsižadėtų savo teisių. Tada Kanados parlamentas galės keisti Kanados konstituciją ar naują priimti be atsilikimo Britanijos parlamento.

Sakoma, kad provincijų lyderiai išsikovojo didesnę autonomiją iš federalės vyriausybės, o tik po to sutiko. Kaip ten nebūtų, šis žingsnis įgalins ateityje pakeisti konstituciją. Kvebeko premjeras Lesage išsireiškė, kad jis turįs keletą apsiūlymų konstitucijai pakeisti.

Kanados konstitucija tikrumoje nėra Kanados konstitucija. Tai British North America Act. Jis ir toliau bus galioje, tik Kanada turės teisę jį keisti. Gal kada nors Kanados parlamentas priims visai naują konstituciją, tuomet ji bus tikrai kanadiška.

Šis susitarimas gal padės kiek Kvebeko provincijai aprašinti. Ji turės viltį, kad ateityje bus galima pakeisti konstituciją taip, kad kiti Kvebeko pageidavimai būtų patenkinti.

GYVENIMAS ATGAL NEIS

Veiksniai neapsiėjo "neapsišaroje" prisimindami Vilniaus klausimą. Tiesa, dabar jie nebegalėjo reikti: "Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim". Vilnius dabar Lietuvos sostinė. Bet dabar jie jaučiasi dar blogiau. Kas liečia juos, jie yra netekę ir Lietuvos.

Nieko nepadarysi, gyvenimas pastaruoju laikotarpiu labai pasikeitė visame pasaulyje. Subyrėjo imperijos, sudužo daugelis režimų, eilė šalių valdžią paėmė darbo žmonės. Lietuvoje buvo pašalintas diktatorius Smetona, valdžia perimta į darbo žmonių rankas. Prie to viso, Lietuva įsijungė į Tarybų Sąjungą.

Nebūtų patenkinti mūsų ponai, jei Lietuva būtų pasilikusi kaip Lenkija, atskira. Jie sako, kad ir Lenkija ne geresnė padėtyje. Ir tenai, matote, ponija nebeturi galios.

Buvo feodalai, karaliai, imperatoriai ir kitoki valdonai, bet mažai jų beliko. Gyvenimas eina pirmyn. Nebegriš jis į senas vėžes ir Lietuvoje.

SUNKIOS JŲ KOVOS

Toronto didžiųjų laikraščių spaustuvinėms tebestreikuoja. Streikuoja ir Montrealo vieno didlapio spaustuvinė. Bet laikraščiai išeina beveik normaliai. Dalį darbo atlieka skebai, dalį atlieka kitos spaustuvės, dalį atlieka automacija. Tiesa, ir spaustuvinėms gauna neblogo algą iš unijos, gal bado kėsti nereikia. Bet spaustuvinėms blogiau, negu laikraščiams.

Pagrindinė bėda yra tame, kad laikraščių darbininkai priklauso kelioms unijoms. Streiko lauke tikrai dvi. Kitos dirba. Jų interesų neliečia. Jeigu eitų į streiką, laužytų sutartį. Visos simpatizuoja streikieriams, bet to neužtenka.

Prie to dar galima paminėti faktą, kad nesutikimas tarp laikraščių ir spaustuvinių glūdi vyriausiai automacijoje. Laikraščiai nori pasinaudoti žinių agentūrų patarnavimu, kuris labai pažangus, automatizuotas. Tas sudaro pavojų darbininkams netekti darbo. Ir taip negerai, ir taip negerai. Laikraščiai nenori atsižadėti pažangos, darbininkai — netekti darbo.

Automacija, esant privatiškai užsiėmimui, sudaro rimtą pavojų darbininkams. Bet kaip jį pašalinti? Nei vyriausybė, nei unijos negali rasti išėjimo. Visi nori pažangos gamyboje, nors visi susirūpinę dėl nedarbo augimo.

Jeigu nebus surasta būdų, kaip apsaugoti darbo žmones nuo nedarbo, tai automacija prives šią santvarką prie didelio krizio. Reikia atsiminti, kad automacija dar tik pradeda įsismaginti.

Vilniaus profesinių sąjungų kultūros rūmų mišrus choras koncertuoja.

Dėl Karalienės Vizito

N. AUKŠTUOLIS

Karalienės vizitas sukėlė audrą Kanadoje. Kas gi tokio atsitiko? Trumpai kalbant, atsitiko tai, kas turėjo atsitikti. Viskas buvo labai paprastai. Karalienės kvietėjai siekė pabrėžti savo. Būtent, kad Kanada yra britiška šalis, komonvelto narė; kad komonvelto galvinyje stovi karalienė.

Kvebeko separatistai, kurie matė šiame karalienės užkvietime anglų ir kitų lojalistų pastangas pademonstruoti savo nusistatymą, surengė protesto judėjimą. Ir jiems labai puikiai pasisekė. Iš vienos pusės, jie sulaukė francūzus nuo karalienės sutikimo. Sakoma, kad Kvebeke ji buvo sutikta labai šaltai. Nedaug žmonių pasitiko, bet ir tai su triukšmu. Policija panaudojo labai žiaurią taktiką prieš demonstrantus. Pasipiktinimas policija labai didelis. Iš kitos pusės, krautuvės nepuošė savo langų karalienės atvaizdais; tėvai neleido vaikų pasitikti karalienę.

Žinoma, čia negalima sakyti, kad tai buvo atkreipta prieš karalienę asmeniškai. Kaip Star išsireiškė, jeigu karalienė būtų atvykusi kaip Anglijos karalienė, ji būtų buvusi sutikta maloniausiai visų. Bruzdėjimas buvo nukreiptas ne prieš karalienę, o prieš karalienės naudojimą lojalistų nusistatymo parodymui. Francūzai tebejaučia faktą, kad britai nugalėjo, o francūzai ir iki šiai dienai yra nugalėti. Nors atvirai mažai kas pasisako, bet jie geriau mylėtų respubliką. Respubliką, kurioje francūzai turėtų lygias teises su anglais. Dabar, kol Kanada yra Britanijos karalienės dominija, tas neįmanoma. Tai tik šio toks sugyvenimas.

Pas anglus yra įsitikinimas, kad karalienė yra tas ryšys, kuris sulaukia britų komonvelto nuo iškrikimo. Girdi, jei ne karalienė, tai visos buvusios kolonijos visai atitoltų. Ar tame daug tiesos, sunku tiksliai pasakyti. Gal karalienė kiek padeda šiame klausime. Bet ne visumoj.

Kada ekonominiai ir politiniai interesai nesutampa, tai dominijos pasiūšia ir visai nesivaržydamos įveda įstatymus, varžančius prekybą ir kitus dalykus. Bendri interesai veikiausiai yra svaresnis ryšys, negu karalienė. Seniau, kai karaliai buvo skaitlingesni ir jų reikšmė didesnė, galėjo būti taip, bet ne dabar.

Be abejonės, kol kas Kanada neatsižadės karalienės. Separatistų judėjimas dar per daug silpnas. Bet yra faktas, kad provincijų ir federalės vyriausybų atstovai tariasi dėl sukanadinimo konstitucijos. Kitai sakant, kad Kanados žmonių atstovai galėtų keisti Kanados konstituciją. Tai jau didelis žingsnis atsipalaidavime toliau nuo Britanijos.

Kanados kelias atsipalaidavimui nuo Britanijos yra ilgas. Einama labai lėtai, atsargiai. Bet Kanada politiniuose ir ekonominiuose reikaluose mažai be paisyti Britanijos. Dabar Kanada turi taikstytis prie Jungtinių Valstijų, kurių kapitalas labai įsigalėjęs Kanadoje. Jau net viešai yra kalbama, kad anksčiau ar vėliau, bet Kanados ir Jungtinių Valstijų politinis apsievienijimas turės įvykti. Tai bus geriau ir vieniems ir kitiems.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

M. T. Masiai, St. Clair Shores, Mich., minėdami savo 50 metų vedybinę sukaktį prisiuntė Liaudies Balsą paramai \$50 aukų amerikoniškais.

Naujieji Tarybų Sąjungos Vadai

N. Chruščiova atleidus iš komunistų partijos ir vyriausybės priešakinių pozicijų, jo vieton buvo paskirti du: Leonidas Iljičius Brežnevas, kaip komunistų partijos sekretorius, ir Aleksejus Nikolajevičius Kosyginas, kaip premjeras. Tai dar ne taip plačiai žinomi veikėjai.

Brežnevas yra kilęs iš darbininkų, ukrainietis. Jaunas būdamas dirbo geležies įmonėj, paskui tapo metalurgu. Jis gimęs Ukrainoje, Kamenskoje, dabar Dnieprodzeržinskas, 1906 metais. 1927 metais baigė agrikultūros institutą Kurske, o 1931 metais buvo priimtas į komunistų partiją.

Jis buvo pasiūstas į Uralą kaip žemės ūkio specialistas. Iš ten jis išvyko studijuoti metalurgiją Metalurgijos institute. Laike pasaulinio karo buvo politiniu komisaru. 1943 metais buvo pakeltas į generalmajorus.

Karui pasibaigus buvo pasiūstas atgal į Ukrainą.

Taip, žingsnis po žingsnio, jis iškilo į pirmuosius vadus. Kiek laiko atgal jis buvo atleistas iš prezidento vietos, kad užimtų vadovybę partijoje. Tai buvo pasirošimas prie N. Chruščiovo atleidimo.

A. N. Kosyginas, naujas premjeras, yra ekonominis ekspertas. Jis yra 60 metų amžiaus. Į politinį biurą buvo išrinktas dar prie Stalino valdžios. Jis yra nepaprastai gabus, talentingas.

Prezidento vietoj, kaip žinia, yra Anastas Mikojanas, senas bolševikas. Jis jau gerai pažįstamas visame pasaulyje.

Užsienioose manoma, kad nauja vyriausybė nekeis politikos, kurią vedė Chruščiovo vadovaujama valdžia.

J. Valaitis, Toronto, pradėdamas vajuos veiklą pridavė nuo Jurg. Naujoko iš Pefferlaw, Ont., jo ir į Lietuvą atnaujintas prenueratas ir \$6.-50 aukų.

Ch. Kamičaitis, Toronto, atsinaujino sau ir tris prenumeratas į Lietuvą.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe jo paties penkios atnaujintos į Lietuvą ir nuo A. Chester \$6 aukų, taipgi nuo V. A. Virbylių per P. Kisieliene priduoos \$15 aukų.

B. Černauskas, Rochester, N. Y., atsinaujino prenumerata sau, dvi į Lietuvą ir paaukojo \$1.50.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė mokesčių už keletą paskelbtų užuojautų.

A. Stankevič, New Westminster, B. C., atsinaujindamas prenumerata paaukojo \$6.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Tarybi skridę aš mingai n žemės ly vo pakilę ve.

Toks i netruks panašiai

Koks per 7 me ryta per

Tai B tišką val

Darbie mus sakė luoti vok lais.

Reiški. turės da

Žinoma ir darys.

Pasike Sąjungo

Nauja jas pren išrinktas

Bet at riai yra šalininka

N. C komunis sybei 11

Reiki vo pirm

Kur ir po sa lis.

Dėl te sisėmė i valstybi

Mūsų minę, k ignorav tai kalt

Kas e kad kar lų domi

Vargi apramir laikyti

Coory Texas v pranešt tatas pr na.

Pas i Schmidt amunicij

Abejo nužudyt li žinoti

Reako Johnson Kennedž

Gali a rie galvo

Jungti reiškinia dažni.

Pastabos

Tarybiniai kosmonautai, apskridę apie Žemę 16 kartų, laimingai nusileido ant tos pačios Žemės lygumos, nuo kurios buvo pakilę, savo erdviniam laivui.

Toks nusileidimas rodo, kad netruks ilgai, kai žmogus galės panašiai nusileisti ant Mėnulio.

Koks progresas padarytas per 7 metus! O kas bus padaryta per kitus 7 metus? *

Tai Britanija turės darbišią valdžią. Idomu.

Darbiečių lyderis prieš rinkimus sakė, kad jis neleis apginkluoti vokiečius nukliniais ginklais.

Reiškia, amerikiečių planai turės daug didesnę klijūtį.

Žinoma, jeigu darbiečiai taip ir darys, kaip kalbėjo.

Pasikeitė valdžia ir Tarybų Sąjungoje.

Naujas partijos lyderis, naujas premjeras (neseniai buvo išrinktas naujas prezidentas).

Bet atrodo, kad nauji lyderiai yra Chruščiovo politikos šalininkai.

N. Chruščiovas vadovavo komunistų partijai ir vyriausybei 11 metų.

Reikia pasakyti, kad jis buvo pirmas toks TSRS lyderis.

Kur jo nebūta? Jis važinėjo ir po savo šalį, ir po kitas šalis.

Dėl to tur būt jo energija išsisėmė ir teko paleisti iš rankų valstybės vairą.

Mūsų politikieriai labai nusiminę, kad francūzai Kvebeke ignoravo karalienę. Bet kas už tai kaltas?

Kas akis turi, aiškiai mato, kad karalienė yra simbolis anglių dominacijos.

Vargiai pavyks francūzų apraminti, kol anglai spirsis išlaikyti savo pozicijas.

Coopus Christi mieste, Texas valstijoje, policijai buvo pranešta, kad ruošiamas atentatas prieš prezidentą Johnsoną.

Pas įskustą žmogų, tūlą J. Schmidą, buvo rasta ginklų, amunicijos, naciškų vėliavų.

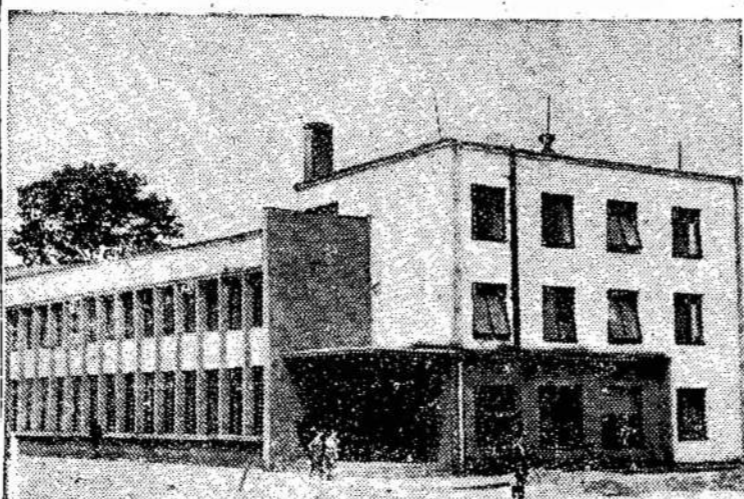
Abejojama, kad jis planavo nužudyti prezidentą, bet ką gali žinoti? *

Reakcionieriai nekeičia Johnsono, kaip jie nekentė Kennedžio.

Gali atsirasti "didvyrių", kurie galvoja apie likvidavimą jo.

Jungtinėse Valstijose tokie reiškiniai, kaip žinome, yra dažni.

J. Y.

Alytaus pašto rūmai

Ką Kiti Rašo

Jis plepa niekus

Tūlas žmogelis aną dieną niujorkiškiame "Daily News" laikrašty parašė, būk 80 procentų JAV lietuvių (kurių esą vienas milijonas) balsuosią už Goldwaterį-Millerį, vadinas, už respublikonų kandidatus.

Tai melas!

Milžiniška JAV lietuvių piliečių dauguma, kaip viskas rodo, balsuos už Johnsoną ir už Humphrey.

Atrodo, už Goldwaterį tebusios tik patys didžiausi smetoniniai "erštai", kurių tarpe, matyt, yra, ir tasai laiško redaktorius. Bet tokių tarp lietuvių mažai.

Kaip šiandien dalykai stovi, tai didelė JAV žmonių dauguma stovi su Johnsonu-Humphrey. Net ir daugelis "rimtų respublikonų" yra pasiryžę šiemet, lapkričio 3 d., balsuoti prieš respublikonų partijos išstatytą kandidatą, — prieš Goldwaterį.

Kodėl gi taip?

Todėl, kad respublikonų partija pasigrobė fašistiniai elementai ir jie, neatsižvelgdami į nieką, savo kandidatų prezidento postui pastatė pavojingiausią sutvėrimą — senatorių Goldwaterį. Kiekvienas doras žmogus žino, jog Goldwateris yra atominio karo šalininkas; jis — priešas visko, kas liudžiai brangu ir miela. Jis, kaip senatorius, balsavo prieš visus liudžiai naudingus sumanymus.

Reikia suprasti, kad JAV reakcionieriai rezga mūsų kraštui baisias pinkles — goldwaterizmo pinkles. Goldwaterizmas gali būti Amerikai tas, kas buvo makartizmas, jei žmonės lapkričio 3 d. neužduos atitinkamo jam smūgio.

Mes nemanome, kad Goldwateris bus išrinktas šalies prezidentu. Bet mes sakėme ir sakome: nereikia tik tuo supratimu tenkintis. Reikia darbuotis, kad Goldwateris gautų kuo mažiausią piliečių balsų.

Gaus mažai balsų Goldwateris gaus mažai balsų goldwaterizmas, amerikinis fašizmas.

Kiekvienas sąmoningas žmogus, kuriam rūpi Amerikos

žmonių laisvė ir geresnis gyvenimas, privalo uoliai veikti, darbuotis goldwaterizmui sutriuškinti.

— Laisvė

TSRS ir JAV Siekiai

Erick Fromm, psichoanalistas ir rašytojas, kalbėdamas Council of Foreign Relations bankete, Čikagoj, lygino Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų siekius.

Vienodi abiejų siekiai, sakė jis:

Išlaikyti taiką pasaulyje. Geresnis medžiaginis žmonių gyvenimas.

Juo daugiau įvairių produktų pagaminti.

JAV jau seniau to siekia ir pagaliau patiria, kad reikia ir daugiau ko prie geresnio medžiaginio gyvenimo. TSRS irgi to siekiasi.

JAV yra vienatinė didžiųjų šalių bijanti Tarybų Sąjungos "revoliucijų kėlimo". Europos šalys to nebija.

Tarybų Sąjunga, sako p. Fromm, deda daug svarbos ant šeimos gyvenimo ir moralybės. Daugiau negu kitos šalys.

Jisai ragina JAV diplomatus ir vyriausybę realiau žiūrėti į TSRS, nes klaidingas į ją požiūris gali pabloginti santykius, o tas būtų abiem šalims labai blėdinga.

Priėmimas JAV, TSRS ir Vakarinių Europos taikaus sambūvio sudarytų galingas jėgas užgesinti bet kur prasidėjusį karą, išlaikytų taiką. Tatai sudarytų didesnes galimybes gelbėti atsilikusiomis tautoms.

— Vilnis

Pilietinė "laisvė"

Trys negrai bandė išstatyti savo kandidatūrą Mississippi valstijoje. Visiems rasistai baltveidžiai tarė — Negalima!

Integracijos kovos lyderis Aron Henry kandidatavo ant senatoriaus, vieton rasisto senatoriaus John Stennis.

Į Žemesnyjį Kongreso butą statė kandidatūrą dvi negrės moterys: Mrs. Fannie Lou Hamer ir Mrs. Fannie Devine.

Patekti juodveidžiui ant ba-

loto visur statoma visokios pinklės. Gi pietinėse valstijose dar daugiau.

Nors minėti kandidatai išpildė visas reguliacijas, bet galutiną sprendimą darė rasistai.

Mississippi ir nekuriose kitose pietinėse valstijose negreitai negras pateks į įstatymdavystės įstaigą, nors daugelyje vietų negrai sudaro persveriamą daugumą piliečių.

Taip, piliečių daugumą sudaro, bet kandidatų statyti neleidžiama.

— L. Jonikas

Kelias į Tarybų Sąjungą

Prezidentas Lyndon Johnson anądien sakė: Sekantis Vakarų sąjungos siekis nutiesti tiltą į rytinę Europą, atseit į liaudišką šalis ir Tarybų Sąjungą. Gerai, kad prezidentas taip kalba, bet jis kiek pavėlavo su iniciatyva. Vakarų Europos šalys anksčiau tai pradėjo.

Priešingai JAV nusistatymui, Britanija sutinka duoti TSRS kreditus net 17 metų.

Vakarinė Vokietija taip jau sutinka duoti ilgiems metams kreditus. Taip ir Prancūzija.

Japonija ir Italija taipgi kalba apie ilgiems metams kreditus.

Du faktoriai daro stiprius poveikius į vakarinę Europą. Britanijos prekybos deficitas per metus laiko pasiekė \$200 milijonų. Jai reikia kas nors daryti tos padėties gerinimui.

Ekonominė padėtis spiria prie to Italiją, Japoniją ir kitas šalis. Jos dėlto nepaiso JAV.

— V. Andriulis

Laiškas Liaudies Balsui

Gerb. Draugai:

Mes negalėjome pakviest, kad kas nors iš "Liaudies Balsų" dalyvautų mūsų vedybinio gyvenimo pakartojime, t. y. vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktuvėse. Tačiau mes nusitarėm užsidėt sau bausmę, kad per tiek metų išgyvenome, skaitome "L. Balsą" ir negalėjome nors kiek geriau paremt "L. Balsą". Tad šiūomi, atšvėsdami savo auksinį jubiliejų siunčiame Jums dovaną nors po vieną dolerį už kiekvieną pergyventą metų, t. y., viso 50 dolerių "Liaudies Balsu" paramai, kad jis gyvuotų Kanadoje ilgiau negu mes.

Priimkite mūsų dovaną.

Draugiškai,
Mikas ir Teofilė Masiai
Detroit, Mich.

Ar žinote, Kad:

Žmogaus akis gali išskirti 250 skirtingų spalvų.

Tiktai žmonės ir tam tikros beždžionės turi plokščius nagus.

Apie 1,000,000 tonų kosminių dalelių nukrinta ant Žemės metų bėgyje, bet jos tokios ma-

ŠYPSENOS

Nieko naujo

"Aš išrasiu įtaisą, kurs leis matyti per sieną", pasakė mokslininkas.

"Tai kad jau yra toks įtaisas", užsispyrė pagelbininkas.

"Ir kaip gi tas įtaisas vadinsis?"

"Langas".

Nieko panašaus

Jauna žmona skundėsi, kad vyras negerbia jos.

"Žmonėms gali atrodyti, kad aš esu tavo virėja", išmetinėjo ji

"Jeigu jie pasiliktu pietums, jie greitai tos nuomonės išsidažytų".

Pakeitė nuomonę

Vidury nakties suskambėjo Dr. Gallupo namų telefonas.

"Ar čia Dr. Gallup rezidencija?" užgirdo Dr. Gallup, atsikėlęs iš lovos.

"Taip".

"Dovanokit, kad prikėliau, bet aš norėjau pranešti jums, kad aš pakeičiau nuomonę".

žos, kad be specialių prietaisų negalima jų pastebėti.

Aliejaus (naftos) šaltiniai jau buvo žinomi Eufratės pakraščiuose prieš apie 8,000 metų.

Nesijuokit

"Rastieji atsišaukimai, žinovu teigimu, esą formuoti bolševikų laboratorijose", teigia J. Kardelis savo gazetoj, kalbėdamas apie separatistų išstojimus prieš karalienę.

Tais žinovais, be abejonės, yra J. Kardelis, nes niekur kitur apie tai niekas nė žodeliu neprasitarė.

Juozas Audėnas, ejęs pirminko pareigas reformuojamo VLIKo posėdyje, sušukęs: "Mums reikia pradėti didelį Lietuvos okupanto puolimą". Nepadės jam ir reformuotas VLIKas puolimą praveisti, nes šaukštai jau po piet.

K. Veikutis, Vilniaus Krašto Lietuvos Sąjungos pirmininkas, savo pareiškimė sako:

"Vilniaus Krašto Lietuvos Sąjunga savo veikloje susiduria su didžiuoju uždaviniu turėti tvirtai nustatytas rytų-pietų Lietuvos sienas, be kurių ir visos Lietuvos laisvinimas nėra visai nuoseklus, nes kartais atrodo, kad kovojama tik už kauniškės Lietuvos laisvę".

Tas žmogelis, kaip yra sakoma, turi dideles akis, bet nieko nemato.

Dr. Šalpokas

Montrealo žinios

LB VAJAUS MITINGAS

Kaip kiekvienais metais, taip ir šįmet, artinasi mūsų didžioji darbymetė — mūsų savaitraščio LIAUDIES BALSŲ vajas, kuris prasidės su pradžia lapkričio mėnesio. Mes Montrealo ir apylinkės ribose, be abejo, stengsimės, kaip ir praityje, praveisti vaju kuo sėkmingiausiai. Bet tą galėsime padaryti tik tuomet, jei būsime atitinkamai pasiruošę. Todėl K. L. Literatūros Draugijos Montrealo kuopa šaukia LB vajuos atidarymo mitingą.

Mitingas įvyks sekmadienį, lapkričio - November 1 d., 1:30 val. p. p., Moose Hall svetainėje, 3485-A Park Ave.

Kviečiame Montrealo ir apylinkės lietuvius, Literatūros Draugijos narius, LB skaitytojus, rėmėjus ir simpatikus kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

VALDYBA

Montrealo Atsisveikino Su Kanada

Dvi savaites viešėjusios Kanadoje keturios Tarybų Sąjungos moterys, Iudmila Doilnitsyn, Marina Bansekina, Zoya Mironova ir Natalia Sladkevich, prieš išvažiuojant į savo šalį buvo sustojusios Montrealo mieste. Jos čia mūsų šalyje viešėjo kaip viešnios pakviestos didžiosios Kanados moterų organizacijos Moterų Balsas (Voice of Women). Stotyje jas patiko vietinio Moterų Balsas

skyriaus (Kvebeko provincijos) pirmininkė Mrs. Therese Casgrain. O vakare, spalio 15 d., vietos organizacijos suruošė viešioms išleistuvių sueigą.

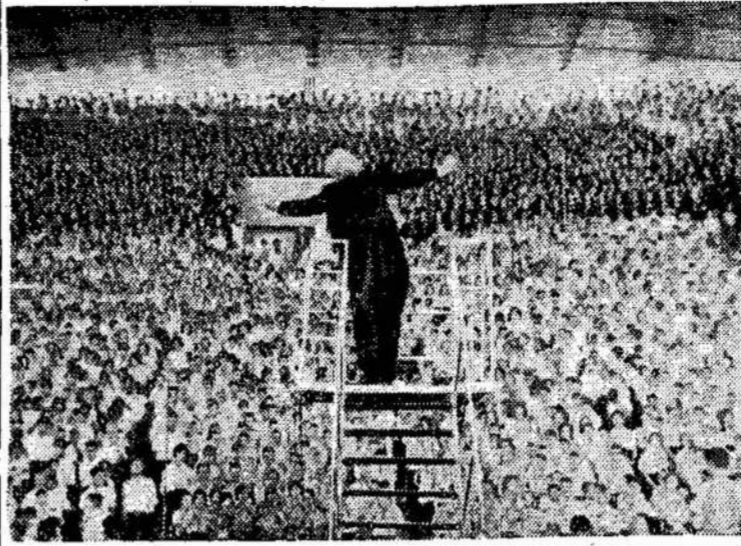
Atsisveikindamos su Kanada viešnios išreiškė didelį pasitenkinimą viešnage Kanadoje, išsiveždamos daug gerų įspūdžių, ypatingai, jos sakė, niekad neužmiršiančios Kanados žmonių svetingumo, nuoširdumo ir atvirumo. Kadangi jų čia atsilankymas buvo proga iniciatavimui Tarptautinės Kooperacijos Metų, tad jos atsisveikindamos su Kanada stipriai pabrėžė, kad šie užmegsti ryšiai, pažintys ir tautų draugystė, nereikia nė kiek abejoti, sustiprins jėgas taikos išlaikymui pasaulyje.

Tenka pridėti, kad šioje viešnių atsisveikinimo sueigoje ne mažai dalyvavo ir lietuvių.

Klubas Pasiruošęs Naujai Statybai

Kiek yra žinoma, D.L.K. Vytauto Klubas po ilgų diskusavimų ir planavimų, galutinai pasiruošęs pradėti naujo pastato statybą, įrengimui naujos salės, pradėdant statybą ant nupirkto šale sklypo, o vėliau praplečiant statybą visiškai naujiems Klubo pastatams.

Valdyba ir statybos komisija veikiausiai praneš smulkiau paruoštus statybos planus šerinkininkų susirinkimui, kuris įvyks šį sekmadienį, spalio 25 d.

Dainuoja moksleivių dainų šventės jungtinis choras. Diriguoja kompozitorius Konradas Kaveckas.

JAUNIMO BALSAS

(Ištraukos iš Pasaulinio Jaunimo Forumo Maskvoje pareiškimo rugsėjo 24 d.)

Mes, daugelio milijonų jaunuolių pasiuntiniai iš 126 šalių, sakoma Deklaracijoje, iškelėme forumo vėliavą, vienybės ir solidarumo vėliavą, suprasdami mūsų bendrą pareigą ryžtingiau kovoti už nacionalinę tautų nepriklausomybę ir išsivadavimą, likviduoti senojo kolonializmo liekanas ir visas kitas kolonijinio tautų išnaudojimo formas; siekdami kovoje prieš imperializmą ir reakciją iškovoti tvirtą taiką Žemėje,

Serga

Pranas Kaušakis susižeidė, nupiovė rankos pirštą. Gydosī namuose.

Susirgęs Vladas Matulaitis ir paguldytas Jean D'Arc ligoninėje. Ligos priežastis, šiuos žodžius rašant, dar nėra galutinai ištirta.

Mirė

Spalio 14 d. mirė Martynas Stasiskis, sulaukęs 57 metų amžiaus. Vėlonis, matomai, buvęs paskutinės emigracijos tautietis.

Padėkos žodis

Siuomi norime išreikšti širdingiausią padėką mūsų mieliems draugams ir giminėms T. E. Kazakevičiams, J. B. Šulmistrams, C. E. Radeckams, mielai dukrai ir žentui V. A. Givems, už visai netikėtai surengtą mums 10 metų vedybinių gyvenimo sukaktuvių staigmeną. Ačiū visiems ir visoms viešnioms ir svečiams už tokį skaitlingą atsilankymą, už suteiktus malonius linkėjimus ir vertingas dovanas. Taip pat už atskiras dovanas nuo giminių. Visoms ir visiems šeiminkams ir šeiminkams už pavaišinimą mūsų skaniais valgiais ir gėrimais. Ačiū visiems už jūsų malonų atsilankymą. Ši staigmena mums niekad neišdils iš atminties.

A. M. Simijonal
Lasalle, Que.

užtikrinti geresnę ateitį žmonijai.

Pasaulio jaunystė — kovinė ir dinaminė dabarties jėga. Vieningoje rikiuotėje su vyresniosiomis kartomis ji drąsiai kovoja prieš imperializmą, naikina išnaudojimo ir paveldimo grandines, stato naujo gyvenimo rūmus. Jaunimas aktyviai dalyvauja socialinėse ir nacionalinio išsivadavimo revoliucijose, antiimperialistiniuose judėjimuose. Jis savo įžymiu indėliu padėjo griauti senas kolonijines imperijas, kurti ir vystyti jaunas nepriklausomas valstybes.

Socialistinių šalių jaunimo indėlis

Mes, forumo dalyviai, pažymime įžymų socialistinių šalių jaunimo indėlį, kuriuo jis padeda stiprinti kovą prieš imperializmą, už taiką, demokratiją ir tautų laimę. Jis žengia pirmosiose solializmo statytojų gretose.

Mes tvirtai tikime socialistinių ir jaunųjų nepriklausomųjų valstybių tautų, už savo išsivadavimą kovojančių tautų, kapitalistinių šalių darbininkų bei demokratinio judėjimo, pasaulio darbo žmonių ir visų pažangių jėgų jungtinių pastangų galybę.

Mes vadovaujamės tuo, kad kiekviena iš šių pasaulinių kovojančių jėgų savo didžiuliu indėliu prisideda prie kovos, kurią kovoja jungtinis frontas, pajėgią sutriuškinti imperializmą, kolonizaciją ir neokolonializmą, apginti taiką ir demokratiją; nuolatinę ir savitarpiška parama visų šalių tautų bei jaunimo kova yra šio fronto pagrindas.

Prieš imperializmą! Už laisvę tautoms

Rimčiausią pavojų visų pasaulio dalių tautoms šiandien kelia JAV imperialistinių sluoksnių hegemonijos ir agresijos politika. Vakarų Vokietijos, Anglijos, Prancūzijos, Ispanijos, Portugalijos ir kitų

šalių imperialistai — aktyvūs Amerikos monopolijų bendrininkai tarptautinio grobimo ir plėšimo srityje. Fašistiniais ir kolonizatoriniais Ispanijos, Portugalijos ir Pietų Afrikos režimais, remiamais JAV ir kitų imperialistinių šalių monopolijų, šlykščiai reiškiasi imperialistinė reakcija. Šalin Franko, Salazarą ir Fervurdą! Laisvę Ispanijos, Portugalijos ir Pietų Afrikos tautoms!

Reikšdamas visų šalių jaunimo ir studentų valią, Pasaulinis solidarumo forumas reikalauja: visoms kolonijoms ir priklausomoms šalims turi būti tuojau pat ir besąlygiškai suteikta nepriklausomybė!

Tad ryžtingai veikime prieš imperializmą ir agresijos jėgas, kurios, kaip neseniai parodė kėslai prieš Kubos respubliką, prieš Vietnamo Demokratinę Respubliką, prieš Kiprą, prieš Kongą su sostine Brazavilyje, mėgina atvirai smogti tautų laisvei...

Imperializmas — nuolatinė grėsmė taikai ir tautų saugumui. Jis visur kuria karo židinius ir sudaro tarptautinį įtempimą. Jo agresyvi politika bei ginklavimosi varžybos gali sukelti termobranduolinį karą. Imperializmas naudoja prieštaravimus tarp besivystančių šalių. Štai kodėl svarbu, kad teritoriniai išsivadavusių šalių ginčai būtų taikiai sprendžiami.

Prieš branduolinį ginklą!

Dabartinėmis sąlygomis nepaprastai svarbu, kad tautos ir jaunimas ryžtingiau kovotų, reikalaudami kurti nebranduolinių zonos, nutraukti visus branduolinio ginklo bandymus, neleisti jam plisti ir jį visiškai uždrausti, likviduoti karines bazes svetimos teritorijose.

Mes tvirtai pasiryžę kartu su visomis taikingomis Vokietijos jėgomis aktyviai kovoti prieš militarizmo ir revanšizmo jėgas, kurios kelia galvą Vakarų Vokietijoje, prieš mėginimus duoti šioms jėgoms į rankas branduolinį ginklą, už Vokietijos taikos sutarties pasirašymą ir Vakarų Berlyno problemos išsprendimą šiuo pagrindu už dviejų Vokietijos valstybių de-rybas.

Dabarties sąlygomis taikus sambūvis tarp valstybių, turinčių skirtingą socialinę santvarką, pagrįstas savitarpio pagarba ir nesikišimu į kitų valstybių vidaus reikalus, yra vienintelė reali politika, pajėgi neleisti kilti pasauliniam termobranduoliniam karui ir užtikrinti tvirtą taiką.

Forumo dalyviai ragina pasaulio jaunimą budėti.

NEW YORK. — Upper Lakes Shipping Ltd. of Toronto traukia teisman tris JAV unijas reikalaujama padengti nuostolius sumoje \$5,000,000.

Nuostolius kompanija apturėjo, kai jūrininkai atsiskė pakrauti laivus gindami buvusį SIU bosą Banks Kanadoje.

DOVANŲ SIUNTINIAI | TARYBŲ SĄJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnouru pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Ne

— Kaip tau gėsi gražiai, be atrodo, kad p...

— Ką čia, kais! — nusis — kaip toje p žiausiam tu užburta lazdel tik nori. Nor lazdele — pylo, net gatava keptos žasies, ta žasis ant taukšėk ir va leides, pavalg Marijona i net balsu.

— Mat, kai vai štukorius Ir gerai, kad žmogus padar neisi.

Po pietų n nėlį (jis buvo iš kariuomenė rado Garbštel sukrito kria ant pievutės. vo. Bet Valen jie tartum pe motus. Būdų paakiuose, Ga se jau sidabro so, jie kažkol pagailo jų. P metų — ir vis graus visus galvos, pečiai prabėgs gyvenepamačius.

Papasakojo ne taip, kaip ninkai ten vi ja... lavinasi.

Vyrai klaus burtelėdami kūnėlis pagali tis: ir mes tur mes — darbi uotis, kovot taip pat yra

Bet saulė j dos. Šešėliai sę per žemę. mių nebegirdė vienam arkly rištas, kitam parvesti, treči skirstė...

Namo eidan vojo: vis dė lieptų, jis nebe je... jis čia je jau... Miest bet... Reikė čius labiau patųsi.

Parėjęs kal mintyse vis s Temstant Tankūnėlį. Š stoviniavo kie nors dūsauk. gale grojo arr — Velka ji ir tiek! — nev

J. PAUKSTELIS

Netekėk Saulele!

Apsakymas

(Taša)

— Kaip tau mieste? Apsirengęs gražiai, bet iš veido... neatrodo, kad pyragą valgytum.

— Ką čia, Mariut, su niekais! — nusišiepė. — Kaune — kaip toje pasakoje — nuvažiuosiam tuoj paduoda tokią užburta lazdelę į ranką, ir — ko tik nori. Nori pyrago, taukšt lazdele — pyragas ir ant stalo, net gatavai atriektas. Nori keptos žąsies, taukšt — ir kepta žąsis ant stalo. Tik sėdėk, taukštėk ir valgyk, diržą atsideš, pavalgęs dievą garbink.

Marijona ir vėl nusižuokė, net balsu.

— Mat, kad tu, — koks buvai štukorius, toks ir tebesi! Ir gerai, kad toks! O ką čia žmogus padarysi — kartis juk neisi.

Po pietų nuėjo pas Tankūnėlį (jis buvo neseniai grįžęs iš kariuomenės). Čia tuoj atsirado Garbštelis, Bučas. Vyrai sukrito kriausės pauksnėje ant pievutės. Kalbėjosi, juokavo. Bet Valentas žiūrė, kad ir jie tartum pasikeitę per tuos metus. Bučiū daugiau raukšlų paakiuose, Garbštelio plaukuose jau sidabro matyti. Ir iš viso, jie kažkokie apmusiję: Ir pagailo jų. Praeis dar keletas metų — ir visai apmusys — sugrauš visus vargas... pražils galvos, pečiai įkris... taip ir prabėgs gyvenimas, nieko gero nepamačius.

Papasakojo apie Kauną: ten ne taip, kaip sodžiujė... darbininkai ten vienijasi, politikuoja... lavinasi.

Vyrai klausėsi, kartkartėmis burbtelėdami žodį, kitą; Tankūnėlis pagaliau ėmė karščiuotis: ir mes turime nesnausti!... mes — darbininkai... organizuotis, kovoti! Kariuomenę taip pat yra slaptų būrelių!...

Bet saulė jau visai arti laidos. Šešėliai ilgi ilgi, nusitęsę per žemę. Ir paukščių giesmių nebegirdėti. Vyrai pakilo: vienam arklys dirvonėlyj pririštas, kitam karvės nēr kam parvesti, trečiam vėl... Ir išsiskirstė...

Namo eidamas, Valentas galvojo: vis dėlto... jei kas ir lieptų, jis nebepasiliktų sodžiujė... jis čia jau atriakta riekė, jau... Mieste nors ir sunku, bet... Reikėtų ir skausgaliečius labiau paagituoti, kad burtytųsi.

Parėjęs kalbasi su tėvais, o mintyse vis skausgaliečiai.

Temstant ir vėl nuėjo pas Tankūnėlį. Šis vienmarškis stoviniavo kieme. Vakaras — nors dūsaus, kitame sodžiaus gale grojo armonika.

— Velka ji tave iš trobelės, ir tiek! — neva skundėsi Karo-

lis. Susėdo abu pašalėje, šnekasi. Sutemę vis daugiau užkrinta, ir tylumas daugiau. Vien armonika liūdnai skundžiasi.

— E broli, visur tas pats! — minoriškai tęsia Valentas. — Kad nebūtų tų nelygumų — kad vieni neluptų kitiems kailių! Šit kad ir aš — juk taip norėjau mokytis, net seilę rydavau, saldu darydavosi, apie tai galvojant. Bet ką tu, skurdžius būdamas?... O, žiūrėk, kiti, kurie turi iš ko... O kiek tokių, kurie pertekė, nežino, kur bedėti turto...

— Taigi ir aš, — įterpė Karolis, — sakau — kad nors penketą hektarų turėčiau... Tada jau arklį galėčiau laikyti, kokią porą karvių... Velnias, žinai... Čia dar mergaitė pasipainiojo — ir graži, ir... bet ne mano nosiai... jos tėvai penkiolika hektarų turi — tai neduoda jai nė kalbėti...

— Tas pats ir man... taip pat ir graži, ir mokyta — dabar važiuodamas susitikau. Tik kur tau — turtuolio duktė... nežinau nė pats... Nors ji — tokia miela, tokia švelni, tokia... Tai sakau, tie prakeikti luomai! Jų nebūtų, tai ir vargo, ir liūdesio gyvenime tiek nebūtų...

Palaukęs suėmė Karoliui už rankos.

— Žinai, broli — tu gerai šiandien pasakei: turime nesnausti! Reikia kaip nors kratyti tos peklos. Organizuok Skausgaliuose jaunuosius. Zinoma, slaptai. Mes padėsime, atsisiūsim "literatūros", inžinierių. Juk laikas bėga, o reikia kas nors daryti... Kitur sodžiuose tokie būreliai jau yra, jau... dabar nebe tie laikai...

Karolis, dar būdamas kariuomenėje apie tai galvojęs. Tik vis kažkaip... Grįžęs kol apsitvarkė... o laikas tikrai greit bėga.

Ilgai šnekėjosi. Tik žodžiais ne viską galėjo išreikšti. Bet štai aukštai padangėj virvuliavo pirmasis vyturėlis, rytuose pradėjo gelsvėti. Draugai paspaudė kiti kitam rankas — kietai, karštai — ir nuėjo gulti.

Rytą, padavusi sūnui pusryčius — šiam godžiai, pilnais šaukštais sriebiant užvelgtą viralą — Bernotienė paklausė (tik dabar ji atsitokėjo po visų džiaugsmų):

— Ar tau, vaikeli, ne per sunku ten, Kaune? Kad dabar, kaip žiūriu, tu lyg ir pabalęs atrodei, ir tavo rankelės tokios supleišėjusios, pūslių pritrintos. Jei per sunku, iešk kokios lengvesnio darbo. Gi mat — Pagirio Domentūraičia — kol

sodžiujė tarnavo — kaip kibirkštis merga buvo, o kai prasidėjo su miestais — išsižiojo.

— Kokia Domentūraičia? — pertraukė sūnus.

— Nagi Liudvė — kokia gi daugiau — kartu Dalnoryse pas Baltaitį tarnavote.

— O kas jai?

— Sukata, kas gi... sako, jau baigiasi pas močiū. Gi mat, tarnavo pas ponus...

Valentas niekaip negalėjo suprasti: Liudvė?!

Popiet, tėvams nieko nesakęs, išėjo.

Pamiškėje rągaliais suramstyta Domentūrienės trobelė — lauželis.

— Laba diena. Ar Liudvė yra?

— O kur ji daugiau bus nebuvusi? — rūščiai atsakė daržiuke stovinti senė. Paskui — knap - knap — nuėjo prie trobelės, atidarė duris. Tamsi, dulkių ir voratinklų prižėlusi priemenėlė. Kampas užleistas paklode; iš už jos kyšo medinės lovos galas.

— Atėjo pas tave, — užlinkusi už paklodės, šnabždėjo senė. Staiga kažkas sujudėjo, subraškėjo lovoje. Senė patraukė gūnią — į pagalbį atsirėmusi, išdžiūvusi — tik vienos akys — Liudvė.

— Valensiukas... dieve mano! — tarė tyliai. Ir neprisisišiepė, kaip pirmiau būdavo, veidas suvytęs, vienos raukšlės. — Iš kur dabar tu, Valensiuk? — Pasijudino kaip ir keltis. — Neduosiu rankos — aš, mat, sergu. Sėskis šit ant kėdutės! — Balsas — lyg iš po žemių — vos gali suprasti, ką sako. — Matai, Valensiuk, kas iš manęs! — Ir per skruostus pasipylė ašaros.

— Bet ką aš? — nusišluostė ašaras. — Mat, nervai... Į gerklę man kažkas įsimetė. — Ir sulig tais žodžiais užsikosėjo taip sunkiai, tartum paskutinę gyvybę iš jos kas plėštų. Valentas stovėjo, lyg nustėręs — gyvenime pirmąkart jis matė žmogų tokioj neviltyj ir siaube.

— Sunku tau, Liudvele? — nežinodamas ką sakyti, tarė.

— Kai pagalvoju, iš kur aš galėjau gauti tą džiovą, — pailsėjusi šnabždėjo ji. — Juk pas Margevičius — nepasakyčiau, kad būtų buvę taip blogai. Tiesa — už virtuvės sandėliukas, kuriame gulėdavau, nebuvo sausas. Negi aš jame tą ligą?...

Palaukusi, atsivėdusi vėl šnabždėjo:

— Jei ne Irutė — tur būt, dabar jau po velėna lindėčiau. Parvažiuosiu ir pamačiusi, kad negaluoju, tuoj gydytoją pakvietė, paskui ligoninę išrūpino. Juk šiaip — kaip tu pakliūsi į tą ligoninę, vargšas būdamas?

— Bet tau, Liudvele, tur būt, nusibosta taip vienai?

— Kartais nusibosta, — šnabždėjo. — Bet stengiuos nepasiduoti. Kai apima kokios liūdnos mintys, stengiuos apie ką nors linksmesnio galvoti... apie draugus, apie žmones, kurie man kada gero padarė, val-

kystės dienas prisimenu ir ramnuos, kad ne toks jau liūdnas buvo mano gyvenimas...

— Ir vėl užsikosėjo, visa pamėlynavo, rodės — tik truputėlį daugiau — ir pritrūks kvapo, ir išsižiojo.

— Matai, Valensiuk, kaip man, — paskui, šluostydama šaltu prakaitu sužlugusį veidą, kalbėjo. — O aš, kvaila, dar kažką paistau. Užkas mane Pasraujyje, užvers žemėmis, ir bus po viskuo. Nors, kai pagalvoju, dar nesinorėtų mirti — dar norėtūsi pagyventi.

— Ir nemirsi, Liudvele — visai neatrodei, kad tu mirtum, — pasakė ir susisarmatijo pasakęs. Liudvė numojo ranka, paskui atsikvėpusi tarė:

— Taigi — visi sako — dievas teisingas, gailėstingas! Bet už ką jis mane kiša taip anksti po velėna, jei jis teisingas ir gailėstingas. Aš, rodos, jam nieko blogo nepadariau — svetimo nė siūlgalio nepasisaviniau ir nenuskriaudžiau nieko — visą gyvenimą pas kitus tarnavau, vargau, o jis manęs nepasigaili...

Pusvalandį pasėdėjęs, Valentas atsistojo eiti.

— Na ką, Liudvele, pasveik, kad kitą kartą parvažiuavęs tave kitokia rasciau.

— Ar jau eini, Valensiuk?

— Einu... kad mat, vakare reikia išvažiuoti.

— Dėkui, kad atėjai — kad neužmiršai manęs. Bet palauk. — suspurdo, — aš tave palydėsiu nors iki keliuko... man dabar truputį lyg ir lengviau.

Atsikėlė, burną skara užsidengė. Išlinko į kiemą — kaip šieno kukštelis. Rodėsi — pūstelės smarkiau vėjas ir nuneš ją. Paėjusi kelis ingnius, sustojo.

— Nebegaliu, Valensiuk. — Ir taip gailiai pasižiūrėjo, kad ji net šiurpas nukrėtė. — Sūdie! — tarė pro ašaras. — Jei sutiktum Irutę, pasakyk, kad aš... — Pritrūko kvapo.

Kol parėjo namo, o ir parėjęs, akyse vis siaubingas Liudvės žvilgsnis; ausyse skambėjo kruvinai priekaištingi žodžiai: "Aš, rodos, jam nieko blogo nepadariau — svetimo siūlgalio nepasisaviniau, o jis mane..."

Vakare Valentas išvažiavo, vis neatsigavęs.

—
Draugės

— Na kaip tu, Iročka, gali šitaip? — pasitikdama dukterį, kalbėjo Margevičienė. — Aš iš galvos einu, o tu! — Pabučiavo kartą, kitą. — Juk rašai, kad autobusu parvažiuosi! Sunku tau buvo pranešti telegrama!

— Autobusu bilieto negavau. O telegrama bijojau mamutę išgąsdinti, — teisinosi duktė.

— Bijojau išgąsdinti! O nepagalvoji, kad taip dar labiau išgąsdinai. Kitą kartą padarysi man šitaip, tai aš nežinau. Vėl pabučiavo.

— Jūs, vaikai, nė kiek nesuprantate tėvų, todėl ir elgiatės negalvodami. Na, renkis, renkis, juk aišku — visą dieną nevalgysiu.

Padėjo nusirengti ir nutempė dukterį į valgomąjį. Stalas kaip per velykas, — laukdama kelias dienas ji ruošė.

Pavalgiusią tuojau tempė gulti: ir privargai visą dieną dulkėse, karštyje! — Kambaryje paklota lova atrodė kaip pusnis.

Tiek dukteriai valgant, tiek gulti einant ir atsigulus, Margevičienė neatitraukė nuo dukters akių.

— Atrodai pabalusi. Ar ne prastai tave toji šeimininkė maitina? Paukštienos ar dažnai duoda? Ar neduoda bent nesviežio sūdyto sviesto? Dieve susimilk, — pas mus vieną mergaitę neseniai nusinuodijo.

Dukteriai pasakius, kad iš viso ji daug nevalganti, nes bijanti pastorėti, motina pradėjo bartis:

— Na mat — ar daug tau galvoj proto? Nori pasidaryti nublyškusi, sudžiūvusi kaip smilga!

— Negi mamusei bus geriau, jei aš pasidarysiu kaip bačka? — ginčijosi duktė. — Bet kad aš visai nesublogusi.

Čia neiškentė neįsikisęs ir tėvas.

— E — kad tu, Vandze... tau visokios chimeros vaidenasi.

Margevičius kaip tik negalėjo atsigerėti dukterimi. Jam niekad ji neatrodė tokia daili, kaip šiandien. Pačiame žydėjime, pačiame jaunystės gražume! Su tokia dukterimi nesarmata būtų pasirodyti ir pačiam grafiui Komarui. Pažiūrėk, ponas grafe, mano be bonų ir be gubernančių auginta!...

Jis net sumetė, kad, norint užtikrinti dukteriai geresnę karjerą, reikėtų dar namus Kaune pastatyti. Kur nors Žaliakalnyje... su balkonais. Pinių jis tam užtektų.

Jam šmėkstelėjo jauni profesoriai, ministrai. Ir kai tik toks! Bet čia gyvenant... čia vis dėlto provincija...

Ir gulti nuėjęs, Margevičius ilgokai apie tai galvojo. Mintyse jis net skaičiavo, kiek tokie namai — dailūs, moderniški namai — jam galėtų kainuoti.

Tuo tarpu duktė, baltoje pūky pusnyje nuskendusi, taip pat galvojo: kaip gerai, kad ji sutiko... kad dabar nieku būdu nebeutrauks su juo santykių, kad vis dėlto jis labai dailus, nors ir paprastas berniokas, nemokytas... kad jis įdomus, romantiškas... kad jame — tarsis visų sodžiaus laukų ir pievų kvėpėjimas...

Taip pat galvojo — kaip sutiks ji, kai jis Kaune pas ją ateis, kaip jis atrodys atėjęs, kiek jis pabus pas ją... prisiminė jo ūgi — aukštą, tiesų, kuris "ypač labai dailus", stengėsi ryškiau prisiminti akis (tai nelengvai davėsi), plaukus — šviesius, gerbenėtus, balsą.

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Svarbus Susirinkimas

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių susirinkimas įvyks penktadienį, spalio - October 23 d., 8 val. vak., Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Visus mūsų kuopos narius es kviečiame dalyvauti šiame susirinkime, kur turėsime aptarti daug svarbių ir neatidėliotinių reikalų.

Kuopos Valdyba

Minės sukaktį

Norman Bathune School of Social Science šaukia mitingą penktadienį, spalio 23, 8 valandė vakare, 24 Cecil St., paminiui 100 metų nuo suorganizavimo Tarptautinės Darbininkų Asociacijos (Pirmo Internacionalo).

Kalbės A. Dewhurst, kuris dalyvavo Berlyne įvykusioje tarptautinėje konferencijoje, kurioje dalyvavo marksistai iš 39 šalių, apdiskusavimui marksizmo šiais laikais.

Publika kviečiame dalyvauti. Laisvas įėjimas.

Rengėjai

Torontiečių Kronika

Serga

Yra susirgusi ir išvežta į ligoninę Klemio Kevžos žmona, Agnes Kevžienė.

Skaudžiai sumušė

Ch. Kamičaitis, keletą metų sirgęs akių silpnėjimo liga ir tik chirurgų išgelbėtas nuo vi-

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos
Pirmos Kuopos Ruošiams

VAKARIENĖ ir ŠOKIAI

Šeštadienį, Spalio - October 24 d.

Savoį salėje, 160 Claremont St.

Karšta vakarienė — Šokiams orkestras

Vakarienė 6.30 v. vakaro punktualiai

Ižanga \$2.00

siško apakimo, dabar jautėsis geriau ir džiaugėsi, nors ir silpnu regėjimu, bet vėl netikėta nelaimė. Kaip telefonu pranešė ir vėl LB prenumeras atnaujindamas papasakojo, tai spalio iš 10 į 11-tą nakčia blogos valios žmogus užpuolęs jį jo bute ir skaudžiai sumušęs. Bet jam po pirmųjų smūgių pavykę atsigausti ir buvo beįveikiąs užpuoliką. Išsaukta policija užpuoliką prašalino iš jo namų. Ch. Kamičaitis nors po skaudžių smūgių, bet vėl jaučiasi gana gerai.

Rep.

Ivairenybės

Artistai robotai

JAV Uolto Disnejaus kino studija stato filmą apie praeitį ir ateitį. Žiūrovai ekrane pamatys "tikruosius" urvinius žmones, kurie vaikšto ir net "kalba". Sukurti tokius neįprastus artistus — gana sudėtingas inžinierių uždavinys.

Durpės prieš spindulinę ligą

Iki šiol durpėmis buvo domimasi daugiausia žemės ūkyje ir

energetikoje. Dabar jos parūpo biofizikams, biochemikams, farmakologams ir gydytojams.

Aukštojoje Agronomijos mokykloje Vroclave (Lenkija) pastebėta, kad į durpių sudėtį įeina kai kurių organinių medžiagų, kurios gali apsaugoti žmones ir gyvulius nuo radioaktyvumo ir, gal būt, padėti gydant nuo spindulinės ligos.

Manoma, kad šis atradimas gali padėti ne tik tiems, kurie gauna padidėjusį radiacijos kiekį, pavyzdžiui, rentgenologams, onkologams ir jų pacientams, bet taip pat padėti išaiškinti, kaip spinduliai veikia gyvąjį audinį, ir padaryti organizmą atsparesnį prieš spindulius.

Malūnsparniai išsklaido rūką

Žemas, pažemiu išsidraikęs rūkas viršum aerodromų pridaro daug nemalonumų. Dažnai toks rūko sluoksnis būna nestoras ir lengvai išsisklaido, deginant naftą arba panaudojus vertikalines oro dumplės.

Austrijoje apskaičiuota, kad rūką sklaidyti galima malūnsparniais. Malūnsparnis savo mentėmis pajėgia paskleisti apie milijoną kubinių metrų šilto oro. Todėl iš 100 metrų aukščio galima "iškirsti" apie 100 metrų diametro langą. Kadangi kylančiam lėktuvui reikia apie 700 metrų ilgio "lango", tai malūnsparnis lengvai šį darbą atlieka, skrisdamas išilgai pakilimo aikštelės.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Nors šis būdas dar nepakankamai praktiškai patikrintas, bet apskaičiuota, kad jis ekonomiškesnis už naftos deginimą.

RUDENS VORATINKLIAI

(Atkelta nuo 3 pusl.)

musė, uodas ar kitas laimikis, jis skuba ten, apraizgo jį savo verpalu, kad grobis negalėtų nė pajudėti. Tada jis tą laimikį

nuneša patelei, sakytum duoklę, kad jinai jo nesuėstų.
(Mokslas ir Gyvenimas)

EM. 8-6575

John's Flooring

Taisome ir Atnaujiname

Grindis

118½ Robinson St.
Toronto

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT

Šviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apstojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

Lietuvio Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Toronto 8, Ont. Tel. HO. 6-8252

Tel. HO. 6-8252

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Toronto Tel. LE. 2-5191

Tel. LE. 2-5191

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po pietų uždaryta
Antradienį, Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Toronto, Ont. Tel. LE. 5-6400

Tel. LE. 5-6400

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Pageldaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, žilūbinius žiedus ir kt.

Lilia Flower Shop

622 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuviams ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.